

Alle hoop is gevesti

Joure – Gloriejaren waren het, die laatste jaren veertig voor het Langweerder skûtsje. De legendarische Ulbe Rienksz Zwaga werd met De Twee Gebroeders in 1946 voor het eerst SKS-kampioen en vervolgens driemaal op rij in 1948, 1949 en 1950. In 1969 ging de kampioensvlag andermaal in top, nu met Rienk Ulbesz Zwaga aan het helmhout. Broer Lammert bezorgde Langweer in 1980 nog een kampioentitel. Halverwege de jaren tachtig was het gebeurd met de successen van ‘de Zwaan’. Bemanning, bestuur en achterban willen eindelijk wel weer eens de vlag in top. Afgelopen winter is de oude en vertrouwde Twee Gebroeders verlengd, gerenoveerd en weer groen geschilderd. Voorzitter Bert Kuiper van de Stichting Skûtsjes van Donia heeft alle vertrouwen in de ‘Langwarder Griene’.

‘Wij gaan voor het kampioenschap,’ zegt Bert Kuiper zonder enige aarzeling in zijn werkkamer in

het gemeentehuis in Joure. Hij relateert die woorden direct: ‘Maar dat doet elk skûtsje. Een dagprijs en

een plek bij de eerste vijf, zeg maar het linkerrijtje, is al mooi. Een keer met de vlag in top over de finish zou fantastisch zijn. Dan is het niet de vraag of het kampioenschap komt, maar wanneer. In de gemeente zijn we erop voorbereid. Joure was al een keer dichtbij het kampioenschap, dus het draaiboek voor de huldiging ligt klaar. Dat hoeven we alleen maar af te stoffen.’ Ook als het Jouster skûtsje kampioen wordt, is de burgemeester van Skarsterlân een gelukkig man. ‘Voor de gemeente zou het prachtig zijn. Wat kansen betreft

FOTO: ROBERT POSTHUMUS

gd op 'De Griene'

zijn die van Joure groter, want de laatste jaren zeilt Langweer veelal in de onderste regionen. Het dieptepunt was de laatste plaats vorig jaar op de Langweerder Wielen, ons eigen wedstrijdwater. Er zijn mensen die denken dat we het expres doen, terwijl de bemanning haar stinkende best doet. Ik kan vreselijk chagrijnig worden als we achterin zeilen, maar ik probeer de bemanning wel op te monteren met wat peptalk. Ik ben er altijd, ook als het slecht gaat. Juist dan is een voorzitter het hardst nodig. Maar de vraag was na afgelopen seizoen wel: wat nu?

FOTO: ALBERT VAN KEIMPEMA

Te weinig progressie

'De laatste vijf jaar zeilde Langweer op de Jongejan, in de volksmond De Poep, eigendom van Allard Sijperda,' vertelt de voorzitter. 'Hij kreeg De Swan van Donia daarvoor in ruil. De ruilvereenkomst liep af, dus we moesten ons beraden over de toekomst: doorgaan en investeren of op zoek naar een ander schip. Alle investeringen die je doet zijn in het voordeel van de eigenaar. Daarom hebben we vorig jaar ook geen nieuw tuig gekocht, terwijl het oude niet meer voldeed. In Sneek zeilden we zelfs met een Drachtster tuig. Bovendien had de Jongejan niet aan onze verwachtingen voldaan. En ons tweede skûtsje, de Swan fan Donia, was ook geen optie, ondanks het kampioenschap vorig jaar in de C-klasse

van het IFKS. Dat schip is destijds gekocht als vervanging van de Twee Gebroeders, omdat de toenmalige schipper Tjitte Brouwer niet mee kon doen in de voorste gelederen. Helaas was er met het nieuwe schip ook te weinig progressie, dus moesten we de pijnlijke beslissing nemen om afscheid te nemen van de schipper. Toen ook met opvolger Anne Tjerkstra succes uitbleef, kwam de ruil met de Jongejan tot stand en werd de Twee Gebroeders ons tweede skûtsje. De zoektocht naar een nieuw skûtsje leverde niets op. Na lang wikken en wegen besloten we om van de oude vertrouwde Twee Gebroeders een hedendaags wedstrijdskûtsje te maken. Vooral omdat het schip onlosmakelijk is ver-

bonden met Langweer. Rienk Zwaga heeft het in 1915 laten bouwen en alle Zwaga-kinderen zijn erop geboren. Ook Geeske, echtgenote van schipper Anne Tjerkstra.'

Complete metamorfose

De Twee Gebroeders heeft een complete metamorfose ondergaan. Er is veel tijd en geld in het schip geïnvesteerd en het is optimaal in orde. Na het digitaal fotograferen van de romp is het op de juiste plaatsen verlengd en geknikt, er is gewicht uit gehaald, de roef is naar voren gezet, het voordek is vernieuwd, het is van binnen en buiten gezandstraald en alle rondhout is vernieuwd. 'En voor Langweer toch wel heel belangrijk: het skûtsje heeft weer de oude vertrouwde

groene kleur.' Het gigantische karwei bracht bestuur en bemanning echter wel in tijdnood. De eerste wedstrijden van het seizoen moesten de Langweeders verstek laten gaan. En omdat het zeiloppervlak pas kon worden gemeten na de renovatie, moest zeilmaker Molenaar alle zeilen bijzetten om het tuig op tijd klaar te hebben voor de openingswedstrijd in Grou. De Swan fan Donia heeft ook meteen een fikse opknappbeurt ondergaan en doet met een eigen bemanning dienst voor het zeilen met groepen. Beide skûtsjes zijn honderd procent eigendom van de Stichting en hebben een eigen ligplaats. Volgend jaar zeilt de Swan weer mee in de IFKS. Dit jaar was dat niet mogelijk vanwege de renovatie.

FOTO: STICHTING SKÛTSJES VAN DONIA

Businessclub De Zwaan

De renovaties zijn mogelijk gemaakt door donateurs, sponsors, ploechjesilen en de vele vrijwilligers. ‘Wij hebben vijfhonderd donateurs en twee belangrijke sponsors,’ vertelt Bert Kuiper. ‘De Businessclub De Zwaan met negentig leden is een formule die uitstekend werkt. Maar het belangrijkste is onze trouwe achterban. Omdat we in de gemeente Skarsterlân twee skûtsjes hebben, zijn de werkgebieden gescheiden. En het werkt prima. Voor het werven van donateurs houden we de grenzen aan van de voormalige gemeenten Haskerland voor Joure en Doniawerstal voor Langweer. Dat betekent dat ook de dorpen St. Nyk, Goingarjip, waar onze schipper woont, Idskenhuzen en Scharsterbrug bij ons werkgebied horen.’

‘EEN GOEDE SCHIPPER IS BELANGRIJK, MAAR DE KWALITEIT VAN HET SCHIP SPEELT MINSTENS ZO’N GROTE ROL’

Waterweerstand

Bert Kuiper is geen ‘papieren’ voorzitter. Hij volgt alle wedstrijden en is er altijd en overal. Meestal met zijn eigen boot, maar voor de smalle wateren gooit hij de rubberboot achterin de auto. Voor de openingswedstrijd in Grou gieren de zenuwen door zijn keel. Het slepen van de skûtsjes naar het Pikmeer vindt hij elk jaar weer een spectaculaire ervaring. Tijdens de thuiswedstrijd op de Langweerder Wielen is hij gastheer en speaker. Vanaf de pont die traditioneel wordt ingericht als varend gastenschip, ver-

zorgt hij het wedstrijdver-
slag.

Net als schipper Anne Tjerkstra zou ook de Langweerder voorzitter de schippers wel eens willen laten loten op welk skûtsje ze met hun bemanning zeilen. ‘Een goede schipper is belangrijk, maar de kwaliteit van het schip speelt minstens zo’n grote rol. Er zijn nu eenmaal snelle en minder snelle skûtsjes. Die verschillen worden gecompenseerd door het zeiloppervlak. Proeven hebben echter duidelijk uitgewezen dat ook de waterweerstand een belangrijke factor is.

Daarin zijn al spectaculaire verschillen ontdekt, groter dan in het zeiloppervlak. Schipper Jitze Grondsma van d’ Halve Maen heeft daarover specifieke ideeën en zwengelt de discussie regelmatig aan. Naar mijn overtuiging zal binnen de SKS de komende jaren die discussie dan ook gevoerd moeten worden. Ik heb alle respect voor de tradities van de SKS, op de langere termijn is het skûtsjesilen evenwel gebaat bij wedstrijden waarbij de kansen voor de schepen meer gelijk zijn. Voor de rankere schepen is een formule van waterweerstand en zeiloppervlak niet in het voordeel, want zij mogen minder zeil voeren, maar de strijd wordt wel eerlijker. Ik zou het een buitengewoon nijsgjirrige ontwikkeling vinden.’ ■

Tekst ROELY BOER
Foto’s ROBERT POSTHUMUS